

Det har de nye iværksættere behov for !

Hanne W. Tanvig
Seniorrådgiver
Skov & Landskab, Københavns Universitet

Budskaber

- Nye iværksættere i landdistrikter er anderledes
- Nye typer iværksættere har behov for andre støttestrukturer
- Der kan komme mange flere nye små erhverv i landdistrikter

Hvorfor fokus på iværksættere i landdistrikterne

- Folk vil gerne bo, men.... antallet af arbejdspladser falder dramatisk – noget at leve af
- Ledige ressourcer og nye potentialer, f.eks. bygningskapacitet og lokal viden + nye markedsmuligheder
- Teorier om nye muligheder for erhvervsudvikling i landdistrikter – ”eco-economic paradigm” og genopdagelse af stedbundne ressourcer - ”re-resourcing” = nyt brug af land af nye landbrugere
- Mange er allerede på vej, men anerkendes ikke (eller overses). De forsvinder i statistikken, eller måles slet ikke

Nye iværksættere i landdistrikter er anderledes

- Mange er tilflyttere med ressourcer og viden, flyttet til pga. natur og ledige bygninger, f.eks. landbrugsejendom OG forventninger om det gode liv på landet
- Erhvervet drives fra bopælen. Mange er deltids - kombinerer med anden indtjening - og vil forblive sådan – mange ønsker at vokse, men på stedet
- Mange trækker på de lokale omgivelser, socialt, i deres forretningsudvikling. Nogle bruger ”stedet” direkte i selve erhvervskonceptet (som en slags råvare) – det kunne

Nye iværksættere i landdistrikter er anderledes

- Det gode liv på stedet gennem bosætning er årsagen til etablering af erhvervsaktiviteten på det sted. Men det gode liv omfatter også erhvervsaktiviteten på stedet (integreret)
- Normalt søsættes og opfattes en virksomhed og en iværksætter som uafhængig og overordnet i forhold til bosætning og hverdagsliv i øvrigt
- Normalt opfattes de som byfænomener – med mindre det er landbrug i klassisk forstand
- Er statistisk og bevidsthedsmæssigt usynlige
- Produkter er meget andet end lokale fødevarer

Nye typer iværksættere har andre behov for andre støttestrukturer

- Mange ønsker at udvikle sig, men ved ikke/er ikke selv bevidst om potentialer og barrierer – mange ”klager” over usynlighed. Mange er enlige svaler – har ikke et erhvervssamarbejde af betydning.
- De nye typer trækker ikke på den almindelige erhvervsrådgivning heller ikke landbrugets, men på sociale relationer bl.a. i netværk - eller slet ikke. Mange kender ikke til tilbuddene og tror alligevel heller ikke på, at de kan bruge dem
- Mange er famlende og ønsker samtidigt vækst. De anser sig selv for at skulle styrkes ved at blive mere som de andre (virksomheder) – identitetskrise?

Nye typer iværksættere har andre behov for andre støttestrukturer

- Normalsystemet anser dem for svage, fordi de ikke kan måles op imod det konventionelle virksomhedsbillede og rådgivning vil trække dem over i det (og de knækker måske halsen samtidigt med at landdistrikterne mister en ny ressource)
- Hvis styrkelse kræves støttestrukturer, der kan komme dem i møde, hvor de er og som de er

Nye typer iværksættere har andre behov for andre støttestrukturer

- Generelt sætte mere fokus på sammenhængen mellem de nye iværksættere og landdistrikterne som ressourcer og udviklingsmuligheder (nye produkter, nye markeder, nye alliancer – også med de lokale ildsjæle og de lokale samfund)
- Øget økonomisk udgangspunkt i den tætte forbindelse mellem bopæl/landdistrikt og de lokale omgivelser – bruge bosætning, lokale fællesskaber, attraktive bygninger og de stedlige værdier mere klart og offensivt i erhvervskonceptet (natur, kultur, fysiske ressourcer m.v.)

Nye typer iværksættere har andre behov for andre støttestrukturer

- Stimulere til netværksdannelse af mere strategisk art, både lokalt og ikke-lokalt, som kan føre til træk på ny viden og nye fælles erhvervsprojekter og til fremme af nye markeder – så de enkelte ikke isoleres
- Styrke de enkelte nye iværksættere som erhvervsaktører – men i sammenhæng med deres særlige præferencer og vilkår. Måske også at optimere udbyttet af f.eks. ½ erhverv, så det fungerer positivt i hverdagen

Der kan komme mange flere

- Generel interesse i samfundet for nye veje med øget sammenhæng i tilværelsen, klimasituationen, ny viden og nye alliancer
- Centraliseringsbølgen kan stoppe (som den plejer med ca. 40 års intervaller) – og decentralt kan der skabes en anden innovationsbølge og et andet vækstlag, forudsat at der gøres noget for det. De nye typer iværksættere – det nye brug af land og de nye landbrugere - kan være nogle af frontløberne
- Landbruget og landsbybevægelsen og andre har også en mission ved at se det potentiale

Kilder

- Hanne W. Tanvig (2010): Mere mellem himmel og jord – spirende erhverv i landdistrikter i Vejle kommune. Arbejdsrapport, Skov & Landskab, KU LIFE.
- Hanne W. Tanvig (2011): Ikke bare en bitte biks. Kvindelige iværksættere i landdistrikter. Teorier og konkrete undersøgelser i landdistrikter i Vejle kommune. Arbejdsrapport, Skov & Landskab, KU LIFE.

Kan downloades fra www.sl.life.ku.dk under publikationer